

DUURZAAMHEID

Geen vijfsterrenhotel, maar een rijstboerderij

OP DE RIJSTVELDEN VAN DE THAISE familie Watasittikul is er een nieuwe vorm van ecotoerisme ontstaan. Zij ontvangen toeristen die zich in het zweet werken op hun rijstboerderij. Dat slaat aan. De Singaporese toeriste Chua Mei Lan, die afgelopen zomer samen met haar man een week op de Tigerland Rice Farm doorbracht, vond vooral 'de liefde van de familie voor de natuur' inspirerend. 'Ze lieten ons zien waar ze leefden, namen ons mee het bos in, leerden ons hoe we 's nachts kikkers moesten vangen en hoe ze rijst plantten', vertelt ze. 'En dat mochten we ook zelf doen. Zo ontdekten we waar de rijst op ons bord nu vandaan komt.'

Het is precies de ervaring die Alvin Yong, de initiator van het ecoproject, de bezoekers van de rijstboerderij wil meegeven. Yong 'ontdekte' de familie Watasittikul in 2007 tijdens een tweedaagse trekking door de noordelijk gelegen heuvels van Chiang Rai, begeleid door gids Kitt. De familie Yong besloot het jaar erop terug te komen in juni, het zaaiseizoen en in november – de tijd om te oogsten. Ze namen hun toen acht jaar oude dochter Robyn mee, om haar het leven van de bewoners op de boerderij te laten ervaren. Door hun dochter mee te laten zaaien en oogsten, hoopten ze haar belangrijke levenslessen mee te geven: 'Je zaait wat je

oogst: het succes van de oogst hangt af van je investering in kwaliteit, moeite en liefde. Geduld en doorzettingsvermogen zijn hierin heel belangrijk.'

Yongs dochter trok echter haar eigen levenslessen uit het verblijf bij de Thaise familie: 'Na een paar dagen zei ze tegen me dat we geen graantje rijst meer zouden moeten verspillen, omdat er in ieder graantje zo veel liefde zit.' Dat deed Yong zelf nadenken: 'In ieder graantje zit de zon, de regen en de aarde en de vele maanden van werken en liefdevolle zorg van de boeren.'

Dat moesten meer mensen ervaren, vond Yong. Na overleg met de familie Watasittikul organiseerde hij in 2010 de eerste zes dagen durende 'unieke ecovakantie'. Toeristen zijn enthousiast: dit jaar kwamen er twintig mensen op af. Veel meer dan twintig wil Yong er niet laten komen: 'We

willen het zo klein en authentiek mogelijk houden.' Reclame wil hij wel graag maken, om het idee te verspreiden.

Op de Facebookpagina van de Tigerland Rice Farm schrijft de Singaporese toerist

OP DE TIGERLAND RICE FARM IN THAILAND WORDEN TOERISTEN AAN HET WERK GEZET, OM TE LEREN WAAR HUN VOEDSEL VANDAAN KOMT.

Rick Leung: 'We hebben zo veel geleerd over rijst, de natuur en de Karen-cultuur van de Watasittikul-familie. Onze kinderen zullen opgroeien met een respect voor boeren en rijst in het bijzonder. Dankjewel voor een verrijkende ervaring.' | **MARIANNE LAMERS**

OP HET EILAND SABU ZORGT DE OPSLAG VAN WATER VOOR DRINKWATER, DE LANDBOUW EN HET VEE.

WATER

Putten uit een herinnering

LANGS DE DOORGAANDE WEG AAN DE KUST van het eiland Sabu in Oost-Indonesië liggen betonnen ringen op de grond. De bevolking wordt geplaagd door wisselvallige regenperiodes. Soms regent het jarenlang niet en dan volgt een heftige regenval, waarna het water verdwijnt voordat het land vruchtbaar is gemaakt. 'Waterputten vlak bij de kust hebben een verontrustend hoog zoutgehalte', zegt Lay Rohi, het hoofd openbare werken van de Sabunese overheid. 'De kwetsbare zoetwaterbel onder ons eiland moet dringend beschermd en aangevuld worden.' De opslag van water in de regentijd door gebruik van putten, kleine

stuwmeren en opslagbronnen onder de grond is dan ook van essentieel belang. Niet alleen voor de drinkwatervoorziening, maar ook voor de landbouw en het vee.

De putten die sinds enkele jaren in gebruik zijn genomen, zijn te danken aan een jeugdherinnering van de Oostenrijkse pater Franz Lackner, die vijftig jaar geleden door zijn kerk naar het geïsoleerde Indonesische eiland was uitgezonden. Hij herinnerde zich een put uit zijn geboorteland die bestaat uit ringen van beton die taps toelopen, zodat bij het stapelen een soort trap ontstaat waardoor je in en uit de put kunt klimmen. | **MAARTEN BOERSEMA**

FOTO'S: TIGERLAND RICE FARM; MAARTEN BOERSEMA